

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelen minden nap reggel.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben: Félévre 6.— K. Negyedévre 3.— K.
Világban: " 9.— " " 4.50 "

Főszerkesztő:

Dr. VARGA LAJOS.

Felolvasó szerkesztő:

SZATHMÁRY ZOLTÁN.

Egyes szám ára 4 fillér.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Arany János-u. 2. sz. Telefon 412.

Almok a szubvencióról.

(Sz. Z.) — Csülökre fiuk! Rikoltja a sajtó ama része, melynek létalapja nem nyugszik biztos bázison, mely a szilárd existenciával rendelkező sajtóról azt hiszi, hogy a kormány most is olyan horribilis szubvenciókkal melengeti keblén a koalíció higgadt és minden ízében nemzeties politikáját támogató lapokat, mint a régi bőkezű szabadelvű kormányok. Az irigység deliriumában szubvencióról álmodnak az anyagi viszonyokkal küzködő lapkiadók, akiknek egyike-másika még most is érzi a szagát, a darabont kormány Judás tallérjainak.

— Csülökre fiuk! — ordítja a sajtó ama része, mely a zavarosban halászatni akar. A megélhetés néhez küzdelmeivel viaskodó lapkiadók görbitgetik és az ő, saját külön "horgaikat ama időkre, amikor eme horgocsákra, — szörnyű nagy politikai zavarok mián majd csak akad kövér potyka, vagy valami száraz cigány hal.

És megvádolják a tisztességes koalíciós sajtót, melyek közt önzetlenül harcolnak a Budapesti Hirlappal, a Pesti Hirlappal élükön a leg-hazafiasabb, legkiválóbb fővárosi lapok, amelyek évtizedek óta állanak a magyar kultúra szolgálatában s amelyek megteremtették a magyar újságírás mai tekintélyét, szolgálatában a legnemesebb törekvéseknek.

És a vidéki koalíciós lapokat is támadással illetik engesztelhetlenül tehetetlen dühökben, mert megromlott idegzetük mindenütt érzi a kormány-szubvenció szagát... Amelyet a koalíciós sajtó birtokában gondolkodik s amelynek hiányát sajnosan nélkülözi a saját bevételi könyveikben.

Hej! Szegény álmodók, ha tudnák, hogy ama kormány-szubvenciók csak az ő lázas álmaikban élnek. Ama álmokban, melyet a kenyér-irigység, a könnyű pénzek utáni vágyak himeznek ki virágos színekkel...

Mert sem a budapesti lapok, sem a vidékiek bizony nem részesülnek kormány-szubvencióban. A koalíciós

kormány első ténykedése az volt, hogy ezeket a szubvenciókat eltörölte a régi „félhivatalos” lapoknál s nem folyósította azoknak az új „félhivatalosoknak” vélt és gondolt lapoknál, akikről nagyon jól tudta, hogy szubvenció nélkül is a koalíció igaz, hazafias törekvései mellett fognak küzdeni rendületlenül.

Azok a lapszubvenciók tehát csak a vezércikkely és más különféle vegyes cikkek íróinak tulságos fantáziával megáldott agyvelőiben élnek s ama szubvenciók létezésének nyomát csak a reális alapokat kereső lapkiadók mohó vágyakozásaiban találhatni.

Hát csak hadd rágalmazzanak! Az ország koalíciós sajtója halad a maga útján s hiven ki fog tartani ama kormányzás mellett, amely hazafias, munkás működése gyümölcsül kizárólagosan Magyarországot boldogulását előhaladását tekinteti.

Politikai hírek.

A horvát bán Budapesten. Fővárosi tudósítónk jelenti: Rakoczay Sándor horvát bán, skit a horvát ügyek Budapestre szölitottak, tegnap déltájít megjelent a képviselőházban és előbb Wekerle miniszterelnökkel tárgyalt hosszasabban, azután Josipovich horvát minisztert kereste fel. Később formális tanácskozást tartottak, amelyen a nevezettek kivül Darányi földmívelésügyi miniszter és Sztéryni József kereskedelmi államtitkár is résztvettek.

Horvát obstrukció.

Ugron a horvátok ellen.

A képviselőház ülése.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, november 8.

Még mindig a horvát obstrukció foglalkoztatja a kedélyeket. Az ülés előtt a jegyzői szobában tanácskozik Wekerle miniszterelnök, Návay és Rakovszky alelnök, Széll Kálmán és Hammersberg László jegyző, az obstrukció ellen követendő eljárásról.

Rakovszky István pont tíz órakor nyitja meg az ülést.

Supiló Ferenc a jelentések után a ház-szabályokhoz kér szót és magyarul tiltakozik

az ellen, hogy Lorkovics képviselőnek nem adták meg tegnap a szót a ház-szabályokhoz, mert horvátul beszélt. Nekünk közömbös, hogy az elnök ért-e horvátul, vagy sem. (zaj.) A törvény szerint mi használhatjuk a horvát nyelvet is.

Közbeszólások: Is, is!

Supiló Ferenc: Szóval, nem csak beszélhetünk horvátul, hanem használhatjuk nyelvünket, szóban és írásban. (Nagy zaj.)

Egy hang: Haza irhattok horvátul.

Supiló Ferenc: Ez közös országgyűlés, amelynek nyelvére az alaptörvény rendelkezési mérvadó. Mi használhatjuk nyelvünket az összes parlamenti tárgyalásokban. Az elnök magán ügye, ha nem ért horvátul. Mi szigoruan ragaszkodunk a törvényhez, amelyet a Ház szavazás után egyszerűen meg nem változtathatók, csak regnikolaris küldöttség útján.

Ugron Gábor beszéde.

Ugron Gábor Supiló nyilatkozatát vizsgálja. A törvény a képviselőkre elrendeli, hogy magyarul írniok és olvasniok kell. Ez abszolút rendelkezés, alóla kivétel nincs. Természetes is, hogy nem tanácskozhat, aki a tanácskozás nyelvét nem érti. Ez iránt soha kétség nem volt. (Helyeslés, nagy zaj a horvátoknál. Elnök folyton csenget.) A magyar országgyűlés kezdettől fogva megbírálhatta volna, tudnak-e a horvát képviselők magyarul. (Nagy zaj a horvátoknál.)

— Évtizedeken át jóhiszemű férfiak jöttek ide Horvátországból, akik jogainkat ismerték és méltányolták. A horvát nyelvre vonatkozólag fontos, hogy ott van a törvényben az az is. Használhatják is a horvát nyelvet. Hogy most ideküldenek olyan testületet, amely kötelességét nem képes teljesíteni, ez nem hasznos az országra. Supiló azt kívánja, hogy válasszunk horvátul tudó elnököket. Ez nagyfokú elbizakodottságra vall. (Ugy van!) Ez nem jóhiszemű eljárás. Nem az elnökkel, hanem az egész Házzal kell ma ukat megérteni, ha célt akarnak elérni. (Helyeslés.) Ha most az elnök intézkedik, a horvátoknak huszonnégy órai kitartásra van szükségük, hogy megértsék. Ez silány agitáció, gonosz munka. (Helyeslés, taps.) Idezi a hatvannyolcas törvényt. (Nagy zaj a horvátoknál, elnök folyton csenget.) Itt csak a horvát nyelv előszóval való használatáról van szó. Minden jog használata attól függ, nem érinti-e mások jogát. Mi nem gátoluk eddig jogaikban a horvátokat, de ha gonosz célzatra akarják jogukat felhasználni, eljárásuk jóindulatunkat. Mi kitarítottuk önöket pénzzel. Kérem, térjünk napirendre Supiló felszólalása felett. (Helyeslés, nagy zaj.)

Vlád Aurél a ház-szabályokhoz szól és tisztán jogi szempontból akarja megítélni a kérdést, célszerűségi szempontok mellőzésével. A horvát nyelv használata a 68-ik XXX. t.-c.-ben van szabályozva, ez az alaptörvény.

Rákay László a ház-szabályokhoz szól. Ne csak a jogokról beszéljen Supiló, hanem

Saját készítményű szép és tartós cipők csakis

ELFENBEIN és KLEIN

Plac-utca 28. szám alatti (Főtér mellett) cipő-üzletében szerezhetők be. Saját műhelyünkben készült megrendelések pontosan eszközöltetnek.

a köteleességekről is. Itt a tanácskozási nyelv magyar, ebbe belé kell illeszkedniük. Ők azt hiszik, hogy ők delegátusok, külön jogokkal. Ez nem áll. Így az történhetik, hogy visszaküldjük Önöket oda, ahonnan jöttek és kérjük, küldjenek olyan képviselőket, akik köteleességeiket teljesíteni tudják. (Helyeslés.)

Supilo Ferenc szól a horvát delegátusok jogairól. (Nagy zaj.)

Felkiáltások: Képviselők!

Návay Lajos: A házsabályokhoz és személyes megtámadtatás címén is szól. A törvényhez ragaszkodnunk kell, de számolni kell az itt megnyitánu felháborodással és a horvátok visszaéléseivel is. (Helyeslés.) Én soha nem korlátoztam a szólás jogát. Tegnap is megadtam a szólás jogát Lorkovicsnak, de ő nem tudta magát megérinteni. A jőzőn ésszerűt a horvát hozzászólás csak kisegítő eszköz. De rögtön eldöntendő házszabályvitát provokálni horvát nyelven, lehetetlenség. Mi lelkiismeretesen a törvény és jog szerint teljesítjük köteleességünket, de megfélemlíteni magunkat nem engedjük. A Hazra bizza, helyesli e eljárását. (Zajos helyeslés.) Nyugodtan tekint arra, amit tegnap, jőzőn esze inspirációja alapján tett. (Zajos helyeslés.)

Surmin György horvátul kezd beszélni a házszabályokhoz.

Óriási zaj támad. Folytonos közbeszólások. Feláll Lorkovics, Vinkovics és még többen. Horvátul próbálnak beszélni. Nem engedik szóhoz jutni. Az elnök folyton csongot.

Szómegevonások.

Elnök kijelenti, hogy a házszabályokhoz csak magyarul enged szólan. Ez gyakorlati kérdés.

Magdics Péro beszélni akar.

Elnök: A szót megvonom, következék a napirend. Ki következék szólásra? (Nagy zaj a horvátoknál.)

A jegyző: Puric József!

Puric József horvát beszédben kijelenti, hogy az indemnitás ellen szavaz.

Mazuranits Bogoszláv horvátul beszél az indemnitás ellen. Szóvá teszi a házszabályok értelmezését.

Elnök: Figyelmezteti, hogy ez nem tartozik az indemnitáshoz, mert ez az elnökség dolga. (Helyeslés.)

Mazuranits Bogoszláv: Tovább beszél horvátul.

Elnök: Másodszor is figyelmeztetem a szónokot, hogy maradjon a tárgynál, különben megvonom a szót.

Mazuranits Bogoszláv: Egy-két szót mond horvátul.

Elnök: A képviselő irtól megvonom a szót. (Eljenzés, taps, helyeslés.)

Privicsévics Szvetozár: Az indemnitás ellen szóal fel horvátul, de eltér a tárgytól.

Elnök: A szónok eltér a tárgytól. Figyelmeztetem, hogy maradjon a tárgynál, különben megvonom tőle a szót.

Privicsévics tovább beszél.

Elnök: Ismét inni, hogy a tárgyhoz beszéljen.

Privicsévics: Folytatja beszédét.

Elnök: Kérdem a szónokot, milyen nyelven beszél? Szerbül, vagy horvátul?

Privicsévics Szvetozár: Kijelenti, hogy a szerb és horvát nyelvet keverve használja, mert rokonnyelvek.

Elnök: Konstatálom, hogy a képviselő ur meg nem engedett nyelvet használ, megvonom tőle a szót.

Muacsevics Vazul a következő horvát szónok.

Supilo Ferenc: Ő sem beszél horvátul.

Elnök: Supilo képviselő ur azt állítja, hogy a szónok nem horvátul, hanem szerbül beszél. Minthogy én Supilo ur szavainak nem adok hitelt, felszólítom a szónokot, nyilatkozzék arról, hogy szerbül vagy horvátul mondja e beszédét?

Muacsevics Vazul kijelenti, hogy horvátul beszél.

Elnök: Megállapítom itt, a Ház színe előtt, hogy Supilo ur félrealkarta vezetni az elnökséget.

Muacsevics Vazul: Horvátul beszél az indemnitás ellen.

A jog- és pénzügyi bizottság ülése.

Behajtják a legelőbérhátralékokat.

A város a gyufagyárért.

— november 9.

(Saját tudósítónktól.) Debrecen város jog- és pénzügyi bizottsága tegnap délután kezdte meg ama több mint félszázra menő tárgyak tárgyalását, melyeket az e hó 14-én tartandó közgyűlésre kell előkészíteni.

Ezen tárgyak között nem csekély fontossággal bír a város vagyonára nevezte a legelőbérhátralékok ügye. A legelőbér ügyét a régebbi időkben vagy csodálatos könnyelműséggel, vagy kevés szerencsével intézték.

A jog- és pénzügyi bizottság azonban tegnap felolvastatta a hátralékokok egy részét és kiint, hogy akad azok között olyan is, akinél nem behajthatatlan a tartozás. Ez is mutatja, milyen könnyelműen bántak valaha a város követeléseivel.

A nagyerdői fürdő ügye is szóba került az ülésen. Az erdei fürdő tudvalevőleg visszakerült a város kezelésébe és a bizottsági tagok közt felmerült a kérdés, hogy mi legyen hát a fürdővel, újjáépítse-e a város, vagy hagyja pusztulni.

A főmérnöknek az volt a véleménye, hogy nem érdemes felépíteni a fürdőt, hanem csak tatarozni, hogy néhány évig még mai állapotában is használható legyen.

Ezt a felfogást nem írjuk alá. A Nagyerdő Debrecennek egyedüli üdülőhelye, amelyet lehet és a város érdekében kell győnyörűvé fejleszteni. Ehhez a fejlesztéshez pedig egy, a Nagyerdőn építendő modern nagy fürdő az első, de hatalmas lépés is volna.

A Debrecenben alakulóban levő gyufagyár ingyen telekért folyamodott a városhoz. A jog- és pénzügyi bizottság közgazdasági szempontból igen előnyösnek ítélte Debrecenre nevezte a gyárak alakulásait és megadni javasolja a közgyűlésnek a kért segélyt. A közgyűlés bizonyára meg fogja adni a támogatást az új gyárvállalatnak.

Jelen voltak Vecsey Imre főjegyző elnöklété alatt Kovács József polgármester, Aczél Géza főmérnök, Vargha Károly tb. tanácsnok, Juhász Ignác, Tüdös János dr. Komlóssy Arthur, Márton Imre, Rickl Antal, Márk Endre, Csanak József, B. Nagy Sándor bizottsági tagok.

A legelőbér hátralékok ügye.

Vecsey Imre főjegyző megnyitván az ülést, előadja, hogy a bizottságnak több, mint félszáz tárgyat kell előkészíteni a 14-iki közgyűlésre. Javasolja továbbá napirend előtt, hogy a berkeosi szabályrendelet készítésével megbízott három tagu bizottságot, mely Fejér Ferenc, Juhász Ignác és Beregi Nagy Sándor tagokból áll, — utasítsa a bizottság, hogy a szabályrendelettel minél előbb készítsse el.

A bizottság hozzájárult a javaslatához. A gazdasági bizottság azt a javaslatot terjesztette a jog- és pénzügyi bizottság elé, hogy az 1876-tól 1905-ig terjedő időben 6430 koronára felszaporodott legelőbérhátralékokat írják le. illetőleg töröljék, miután a hátralékokat nem lehetett behajtani a tartozóktól.

Tüdös János javasolja, hogy amelyik gazda tartozását nem fizeti ki, ne hajthassa ki a következő évben az állatait a legelőre.

Ezután a bizottsági tagok kívánságára elnök felolvassa a hátralékosok névsorát, hogy a bizottság meggyőződést szerezzen, valóban behajthatatlan követelésekkel áll-e szemben.

Komlóssy Arthur kijelenti, a névsorból, úgy látja, hogy sok adóstól be lehetett volna hajtani a hátralékokat.

Márton Imre ajánlja, hogy ha a város nem képes a követelést behajtani, adja el a követelést árverésen.

Kovács József polgármester a törlés mellett van.

Komlóssy Arthur szerint a behajtó közeget jutalékban kellene részesíteni s így talán eredményes lenne a behajtás.

Tüdös János dr. nem szeretne prece-dentet alkotni a percentadással városi köze-

geknek. Pártolja Márton Imre azon indítványát, hogy árverésen adják el a követelést. Juhász Ignác azon véleményen van, adják vissza az ügyet a tanácsnak, hogy próbálja behajtani a követelést, ő is szívesen adna percentet, jutalékot annak a közegetnek, amelyik a követelés behajtását fogamatosi-taná.

Elnök szavazásra teszi fel a kérdést, mire a jog és pénzügyi bizottság elhatározza, hogy visszaadja a tanácsnak az ügyet a behajtás megkísérlése végett.

A pincérszakiskola elnöksége évi 600 korona segélyt kér a várostól. A bizottság nem tartja megadhatónak a segélyt.

Mi legyen a nagyerdői fürdővel?

A nagyerdői fürdőház gépésze azért folyamodott a városhoz, hogy a gépészlakást renováltassa, mivel a lakás igen egészségtelen. A mérnöki hivatal azt javasolja, hogy új lakást építessen a város, mert már oly rossz állapotban van az épület, hogy újjáépíteni nem érdemes.

Márk Endre kijelenti, hogy ismeri azt a lakást és tudja, hogy igen egészségtelen. De ennek a lakásnak újjáépítése csak egy része volna azoknak az építkezéseknek, amelyek a nagyerdői fürdőháznál okvetlen szükségesek volnának, éppen azért azt javasolja, hogy utasítsák a mérnöki hivatalt, egy építési terv és költségvetés készítésére az egész fürdőépület újjáépítésére vonatkozólag.

Márton Imre nem hajlandó megfontolt program nélkül belemenni az építkezésbe. Készségesnek tartja, megérdemli-e a fürdő a fenntartást, miután a vízvezeték behozatalával nagy változások fognak esni.

Vecsey Imre szükségesnek tartja a fürdő fenntartását, már csak ezért is, hogy a közönséggel minél inkább megszeretessék a nagyerdőt.

Aczél Géza előadja, hogy a nagyerdői fürdőbe nem érdemes nagyobb összeget befektetni. Ajánlja, hogy tatarozza ki a város, hogy néhány évig még újabb építkezések nélkül is használható állapotban legyen. Javasolja, hogy adják ki a kérdést tervezet és költségvetés készítés végett a mérnöki hivatalnak.

A bizottság ezután elhatározta, hogy felhívja a mérnöki hivatalt a tervek és költségvetés elkészítésre, a nagyerdői gépésznek pedig a fürdő épületben adnak valami egészségesebb helyen lakást.

Iskolák javítása.

Az elemi iskolák és óvodák épületeinek renoválására 12 ezer korona póthitelt kér a mérnöki hivatal.

Tüdös János szükségesnek tartja az iskola épületek kijavítását. Felhossa, hogy a költségvetés tárgyalásakor a főmérnök épületjavításokra valóban kért volt költségelőirányzatot, de akkor ezt megtagadták tőle és így most nem tehet mást, minthogy póthitelt kér. Nem tartja helyes gazdálkodásnak az ilyet, hogy a fedezetekről való rendes gondoskodás helyett póthitelre utasítja maga a bizottság a főmérnököt. Más alkalommal kerülni szeretné az ilyen abnormitásokat.

Komlóssy Arthur szintén szükségesnek tartja a javításokat, de ha nem okvetlen szükséges, halasszák el a munkálatokat.

Aczél Géza főmérnök előadja, hogy ő hiába adta volt be a költségvetést, nem kapta meg a szükséges és kellő fedezetet, ezért kényszerítve van póthitelre kérésére.

A bizottság ezután elhatározza, hogy javasolni fogja a póthitel megadását a közgyűlésnek.

Gyufagyár Debrecenben.

Egy debreceni gyufagyár alapítására szervezett érdekcsoport beadványt intézett a városhoz, melyben azért folyamodik a városhoz, hogy a gyárépület céljaira az eprekertet, vagy az ispotály környékén négy kat. hold területet adjon a város 50 évi díjtalan használatra.

Előadják a folyamodók, hogy a gyufagyárral a gyaripar felendítését segítenek elő és hogy a gyárak közgazdasági szempontból is szükség van. Ezenkívül a gyár 15 évig községi adómentességet kér, újabb 15 évig fel adómentességet, aztán 10 év múlva negyed adómentességet s az utolsó tíz évben teljes adót fizetne a gyár.

Komlóssy Arthur szíves örömmel üdvözlö az új vállalatot, mert a gyárak elősegítői a népjólétnak. De 6 nagyobb elnyöket, mint amelyet a Faipar Részvénytársaság kapott, nem adna. Három kat. hold földet javasol adni, de adómentességet nem.

Aczél Géza eladja, hogy mindenféle elősegítik a gyárak alakulását a városok és azt hiszi, ha Debrecen város nem adná oda azt a számára különben semmi hasznót nem hajtó területet és ha megtagadná a többi kedvezményeket is, a gyárat más városban létesítenék a vállalkozók. Pártolja a kérelem teljesítését.

Vecsey Imre azt javasolja, hogy 40 évre adják oda a területet és az első 10 évre teljes, második tíz évre fél, harmadikra negyed adómentességet biztosítsanak a gyárnak.

Márton Imre szerint csak 30 évre kellene odaadni a kért területet és 10 évig lenne adómentes.

Juhász Ignác igen fontosnak tartja a kérdést a város érdekében. Szerinte a kör java érdekében támogatni kell a városnak az új gyáralakulatokat. Ő a kért és jelenleg paragon heverő területet díjmentesen javasolja odaadni. Az adómentességre vonatkozólag hozzájárul azon indítványhoz, hogy 10-10 év alatt fokozatosan fogyó adómentességet kapjon a gyár, úgy hogy első 10 évben teljes, másodikban fél adómentességben részesüljön a vállalat.

Elnök ezután szavazásra teszi fel a kérdést, mire a bizottság úgy dönt, hogy a Dobozi temető hátamegett levő 3 kath. hold földet engedje át 30 évre, még pedig úgy, hogy első 10 évben teljes, a másodikban fél adómentességet ad a város a gyárnak.

A bizottság arra vonatkozólag, hogy a 30 év elteltével mi történjék az átengedett területtel, Komlóssy Arthur indítványára kimondja, hogy újabb 20 évre méltányos bér mellett át fogja további használatra átengedni a területet a gyárnak.

Ezután a bizottság a tárgyalást félbe szakította és folytatását ma délután 3 órára tűzte ki.

Az István malom üzemben.

Csökken a waggon hiány.

A közeli vidéki malmok üzemi szünetelése.

— november 9.

(Saját tudósítónktól.) A máv. vonalain beállott waggonhiány erősen érintette Hajdu és a szomszédos megyék iparát és kereskedelmét is. A vasutnál beállott, a waggonhiány okozta forgalom zavar hetekig úgy szólván megbénította Hajdumegyét egész közigazgatását és számos iparvállalat volt kénytelen üzemének korlátozására, sőt később a viszonyok annyira rosszabbodtak, hogy több vidéki malom teljesen fennakadt és beszüntette az üzemet.

Jelentettük már annak idején, hogy két héttel ezelőtt a debreceni István gőzmalom a waggonhiány miatt szintén kénytelen volt az üzemet minden vonalon beszüntetni, a gazdaközönség nagy hátrányára.

Teljes hét napig szünetelt az István malom üzeme, míg végre a malomigazgatóság sürgős kérelmére a vasutigazgatóság kellő számú waggonokat bocsájtott a malom rendelkezésére.

Azóta a malom szakadatlan folytatja üzemét, mely azonban még most bonyolódhat le teljesen zavar-talanul, minthogy a waggonhiány még most is fennáll, bár valamennyire csökkent.

Egyébként a gazdaközönség és a terménykereskedelem is nagy zavarba van, miután az István gőzmalmon kívül a közeli vidéki malmok is üzem zavarokkal küzdenek.

Ugyanis az iparfelügyelők jelentése szerint a nyitrai Arpád malom és az egyik nyiregyházi malom üzeme is szünetel a waggonhiány miatt. De más oldalról is sok gondot okoz a malmoknak az a körülmény, hogy a waggonhiány miatt nem juthatnak elegendő mennyiségű kőszénhez és a rendelkezésükre bocsájtott tüzelőanyagért oly drága árt kell fizetniük, mely a további liszttermelést egyenesen lehetetlenné teszi.

Színház.

* **A János vitéz** varázsa még mindig nem szűnt meg s tegnap is szép számú közönség nézte végig az előadást, amelynek keretében Horváth Kálmánnak volt nagy sikere pompás alakításáért, melyet lapunkban már volt alkalmunk méltatni. A többi szereplők is tetszetek.

* **Orfeusz a pokolban.** Amikor a második császárság a maga erőszakos erejével rá nehezedett a francia szellemre s a mikor Párisban a censor kezétől függöttek a színházak, a zseniális Jack Offenbach az ő bohózatos operettjeivel gúnyolta ki a császárság mindenható hatalmát. Ennek a kor-nak a szülője Orfeusz a pokolban, amely 50 év után is megtartotta üdeségét, minden szépségét. Ez a kitűnő operett kerül ma este színpadra elsörendű szereposztásban. — Prutót Horváth Kálmán, Jupitert Polgár Sándor, Orfeuszt Boda Ferenc, Styx Jankó Ligeti, Euridiket Fehér Olga. Diannát Zsigmond Anna, Cupidót Lónyay Piroška. Junót László Aranka játsszák.

* **Réthy Laura színháza.** Réthy Laura s férje Rudnyánszky Gyula átvették a newyorki Magyar színház vezetését. Egy igen szép színházba jutott ezzel a newyorki magyar színészet az eddig használt hangversenytermekből.

* **Josef kisasszony a feleségem.** A vigszínház néhány hét előtt zajos sikert aratott Gavault és Charvay pompás bohóza: Josef kisasszony a feleségem. Ennek a kellemes fordulatokban és kacagató helyzetekben gazdag bohózatnak előadási jogát Zilahy igazgató megszerezte s a premiért a jövő hét péntekjére tűzte ki. A főszerepeket Báthory Mária, Lukács Juliska, Ternyei Békés, Tallián, Berczi, Ligeti és Árkossy játsszák.

Az iparosok ügyei.

Előjárásági ülés az ipartestületen.

— november 9.

A debreceni ipartestület előjárásági ülése tegnap délután népes gyűlést tartott az ipartestület dísztermében.

A gyűlésen több fontos, iparosokat erősen érdeklő ügyet vettek tárgyalás alá. A mozgalmas ülésről tudósításunk a következő:

Délután fél öt órakor nyitotta meg az ülést Dávidházy Kálmán alelnök. Az előadói tisztet Scheibner Gyula jegyző töltötte be. Az iparhatóságot Vetessy Béla rendőrfogalmazó képviselte.

Első tárgya a tanonc-szabáditás volt. A felszabadult tanoncokhoz Dávidházy Kálmán alelnök intézett szép beszéde. Egy ifjut, Kovács Jánost, Richter Károly könyvkötő tanoncot aranyéremmel tüntették ki.

A jegyzőkönyv hitelesítése után a napirend előtt Dávidházy Kálmán felszólalt és beszélt a hétköznapi rajztanításról. Felemlítette, hogy az iparosságnak bele kell törőnie abba, hogy a rajzot szerdán, vagyis hétköznapiokon tanítják a tanonciskolában. Ugyanis ez a hétköznapi tanítás benne van a tanonciskola szervezeti szabályzatában, melyet pedig éppen az ipartestület is elfogadott.

Egyébként az előjárásági ügyekről lesz rá, hogy a szervezeti szabályzatnak ne csak ezen pontja, mely kedvező a tanítástételre, hanem minden vonalon végrehaj-tassék.

Tárgyalták ezután az iparosok azon sérelmét, hogy a rendőrség a tanonc-büntetés mulasztási pénzeket a mestereken hajtja be, még akkor is, ha a tanonc-szerződésben ki van kötve, hogy a büntetés pénzekért a tanuló vagy a szülő felelős. Ez irányban az előjárásági megteszi a szükséges intézkedéseket.

A kereskedelmi miniszter a kamara útján felhívta az ipartestületet, hogy küldjön fel Budapestre két-két szakképzett cipész szabó segéddel. Ott az állam által alapított szabászaik iskolában ingyen kitanítják a modern szabászatra és aztán leküldik a vidéki nagyobb városokba, hogy azokban az iparosok számára rendezendő szabászaik tanfolyamokon szabad előadásokat tartson. A miniszter felhívásának a testület készséggel és örömmel tesz eleget és az ügyet javaslat-tétel véget kiadja az illető szakosztályoknak.

Scheibner Gyula jegyző jelentette ez után, hogy az ipartestületet a kereskedelmi és iparkamara által rendezett szabadalmi kiállításra meghívót kapott és a kiállítás megnyitására Dávidházy alelnök és a jegyző képviselte az ipartestületet. Az előjárásági bejelentést tudomásul vette.

Barna Tamás előjárásági tag lemondott tagságáról, helyébe Kiss Sándor póttagot hívták be. Október 30-án pénztárvizsgálatot tartottak, a vizsgálóbizottság mindent rendben talált. Az erről szóló jegyzőkönyvet az előjárásági tudomásul vette.

Jakab Sándor előjárásági tag azt kérdezte, hogy a debreceni ipartestület megkapta-e már vagy meg fogja-e egyáltalán kapni az ipartörvény revíziójáról szóló törvényjavaslat tervezetét, mert tudomása szerint annakidején Sztéryni állami kár kijelentette, hogy minden ipartestülethez leküldi véleményadás végett.

A felvetett kérdésre Dávidházy Kálmán alelnök válaszolt. A testület nem kapta, de aligha fogja a tervezetet, miután a minisztériumban már lemondtak arról a tervről, hogy az összes ipartestületeket meghallgassák. Mindazonáltal bizalommal tekinthet az iparosság az új törvény elé, mely ugyanis előbb egy szak-ankét elé fog kerülni, melynek tagjai sorában helyet foglal a debreceni ipartestület részéről Tóth Kálmán.

Az előjárásági választ tudomásul vette. Majd Dávidházy alelnök hívta fel az előjárásági figyelmét a közeledő elnökválasztásra, mire a gyűlés véget ért.

Gyilkosság vagy öngyilkosság?

Hulla a fán.

Borzalma felfedezés.

— november 9.

(Saját tudósítónktól.) Rejtelmes és titokzatos ügyben nyomoz most a csendőrség. Az ügy szálai nagyon bonyolultak és kuszáltak, úgy hogy még azt sem lehet tudni, hogy öngyilkosságról vagy gyilkosságról van-e szó.

Tegnap reggel lelkendezve állított be a Szent-Anna-utcai bünygyosztályra Borzsányi Lajos tejhordó ember és előadta, hogy korán hajnalban, mikor a Halapról bejött a városba, a 13. számú vasuti órház

közéleben fára felakasztva egy férfi hullát talált.

A rendőrség Balkányi rendőrorvossal azonnal kiszállt a helyszínre. A fán csüngő holttest egy 30-40 éves napszámos külsejű ember hullája volt. Mellette a fa alatt egy ócska suba feküdt. A rendőrorvos megállapította, hogy a halál fulladás miatt pár órával a felfedezés előtt következett be. A felakasztott embernél egyetlen egy fillér sem volt. Ez a körülmény pedig nagyon gyanús, mert nincs kizárva, hogy nem öngyilkosság, hanem rablógyilkosság forog fenn. Bár a gyanu ellen szól az, hogy a hulla mellett ott találták a felakasztott ember bundáját.

A hullát a csendőrség beszállította a debreceni közpórházba és jelentést tett a vámospécsi csendőrségnek, mely nyomozást indított, hogy megállapítsa: öngyilkosság forog-e fenn.

Egyébként a közpórházban sokan megnézték a hullát tegnap és azt az est folyamán sikerült is megállapítani, hogy a szerencsétlen ember Lengyel Mihály debreceni lakos. A nyomozást folytatják.

Amerikai cipők

kizárólag **MANDEL LIPÓT**
Michelstädter utóda cégnél
Debrecen, Piac-utca 40.

Párja:

15 korona,
20 korona,
25 korona,

Hirek.

A „Debrecen” szerkesztősége és kiadóhivatala Arany János-utca 2. (Hungária épület), földszint, a Kereskedelmi csarnok ... lépcső-folyosóján. Telefon 412 ...

Öngyilkosság a zárdában.

A rendőrség vizsgálata.

— november 9.

(Saját tudósítónktól.) Tegnap számunkban már jelentettük, hogy a Svetits-zárdában egy életunt cseledleány, Latzai Zsuzsa öngyilkossági szándékából patkányméreggel megmérgezte magát és nyomban meghalt.

Az esetet csupán tegnap jelentették a rendőrségnek, mely vizsgálatot indított. Az öngyilkos leány idevaló, szülei is itt laknak és a rendőrség megállapította, hogy családi bajok készítették az öngyilkosságra és kergették a halálba.

Az alig 19 éves leány pár hónappal ezelőtt ment a zárdába szolgálni, mint házi cseled. Viselkedésén nem vettek észre semmit sem, míg az utóbbi napokban sem, mikor pedig már az öngyilkosságra határozta el magát.

Tegnapelőtt délután két órakor a konyhai dolog elvégzése után bezárkózott a cseledszobába és nagy adag patkányméregt vett be, mely azonnal megölte.

A rendőrség kihallgatta a leány szüleit s elrendelte a holttest felboncolását, hogy a

halál közvetlen okát is megállapítsák. A boncolás holnap lesz a közpórház halottas házában.

— **A megyebizottsági tagok választása.** Tegnap folytak le egész Hajdúvármegyében a megyebizottsági tagok választása, amelyet hely-lyel-közzel óriási korteskedés és agitáció előzött meg, mint például Hajdunánáson is. A választások eredményéről hivatalos és megbiz-ható híradások még nem érkeztek, de általánosságban már is jelentik, hogy mindenütt a függetlenségi és 48-as párt hivatalos jelöltjei győztek. Szoboszlón és Dorogon jött be csupán néhány nem hivatalos jelölt, ezek közt Lengyel Imre, mint megbizhatlan hírforrás jelenti. A szava-zások iránt nagy volt az érdeklődés s késő este is tartottak a szavatok összszámolása. Megbízható, hiva-talos értesítések csak mára vár-hatók.

— **Áthelyezés.** Az építkezés alatt álló szatmár-mátészalkai helyiérdekű vasut munkálatainak ellenőrző mérnökéül a Máv. igazgatósága Valkó Viktor mérnököt, a debreceni üzletvezetőség kiváló képzettségű vonalbiztosát rendelte ki.

— **Vallalkozók figyelmébe.** A pólai tengerészeti élelmészeti hivatal pályázatot hirdet nagymennyiségű fűszer-, liszt stb. élelmi-cikkre szállítására. Ajánlatok f. é. nov. 30-ig a pólai élelmészeti hivatalnál adandók be. A szállítási tárgya, a pólai tengerészet egész 1908. évi szükséglete, mely havonkénti elosz-tásban lesz szállítandó. A kassa-oderbergi vasut 1908. évi anyag, nyomtatvány és pályafentartási faszükségletének szállítására pályá-zatot nyitattott. — Ajánlatok szerkesztéséről és egyéb tudnivalókról a kereskedelmi és iparkamaránál lehet tájékozást szerezni. — A munkácsi honvédsapátkórház vendég-lő-szerű élelmészére a kórház parancsnoksága versenytárgyalást irt ki. A biztosítási tárgya-lás napján november hó 20. délelőtti 10 órá-ját, helyéül a kórház felvételi irodáját tüzte ki. Bővebb értesülések a kamaránál vagy az árlejtest kiíró hatóságnál szerezhetők.

— **Villamos órák a vasuti indóházban.** Régi közóhajnak tesz most eleget a helybeli máv. állomás vezetőse azzal, hogy az indóház belsejében több időjelző órát fog felállítani. Villamos szerkezetű órák mutatják a holnapi naptól fogva az állomás helyiségeiben a pontos idő-jelzést. Összesen öt darab ily óra-művet fognak az indóház külöm-böző részeiben felállítani, melyeket Kulicka Antal budapesti órásmester készített.

— **A nagyváradai színház** vezetéséből Somogyi Károly jelenlegi szinigazgató betegeskedése miatt visszavonul. Két ajánl-kozó van a színház további vezetésére: Erdélyi Miklós a jelenlegi színházi titkár és Vidor Dezső, az operaház rendezője, a Kom-játhy debreceni szinigazgatása idejéből Deb-recenben is ismert színművész. A nagyváradai színházi bizottság ma délutani ülésében fog dönteni a színház jövőndő sorsa felett.

— **Hauer Berci kávéháza.** Hauer Bertalan a közkedvelt kávé vasárnap délben nyitja meg „Royal” nagy kávéházát, mely teljesen modernül van berendezve az Európa néven ismert épület földszintjén s a vendégek mind azt a kényelmet feltalálhatják ott, amit egy modern kávéháztól a mai világban joggal megkövetelhetnek.

— **A polgári asztaltársaság** ma este 8 órakor a Dreher sörcsarnokban tartandó közgyűlésre az asztaltársasági tagok mennél nagyobb számban való megjelenésre kéret-nek. Igen fontos tárgyak.

— **A tifusz.** Gajdos János nap-számos Hatvan-utcaán tegnap össze-esett. A mentők beszállították a közpórházba, hol megállapították, hogy Gajdos tifuszban szenved. Apó-lás alá vették.

— **Romlott tojás a piacon.** Tegnap a piacon a rendőrség elkobzott egy kosár tojást, mely teljesen romlott volt. A lel-ketlen piaci árus ellen szigorú vizsgálatot indítottak.

— **Fráter Lóránd nótáskönyve.** mely összes dalait ének és zongorára tartal-mazza, zsebalakban kötve újból kapható lesz Aczél Henrik antikváriuma és zenemű keres-keedésében Piac-utca a ref. kistemplommal szemben. A nagy keresletre való tekintettel ajánljuk mielőbbi előjegyeztesét.

— **Gyengélkedők,** a fejlődésben vagy tanulásnál visszamaradt gyermekek, vérsze-gények, bágyadtak és idegesek, kimerültek, könnyen hevülékeny és fiatalon kimerült fel-nőttek nagy eredménnyel használják erősítőül a dr. Hommel-féle Haematogent. Az étvágy megjön, a szellemi és testi erő gyorsan emel-kezik és az idegrendszer erősödik. Kérje te-hát mindenki kifejezetten a valódi dr. Hom-mel-féle Haematogent és ne vezesse magát félre az utánzatoktól. — Kapható a gyógytá-rakban.

— **Gyujtogató gyermekek.** Barna János egyeki határban fekvő birtokán tegnapelőtt tűz keletkezett és 600 korona értékű szalma kazlak elhamvadtak. A csendőri nyomozat megállapította, hogy a tűz gyujto-gatásból keletkezett és a gyujtoga-tókat a káros két gyermekében ki is derítették. Így állván a dolog, Barna János kérte a vizsgálat elej-tését. Mindazonáltal az eljárást foly-tatják.

— **Tengeri halak árusítása** tegnap nagy érdeklődés mellett megkezdődött. Re-mek szép fehér husos halakat méret Markus Jenő és aránylag nagyon olcsón, 35 kraj-cárért kilóját és nagy kelendőségnek örvend. Naponta friss küldemény jön a tengerből, olcsó mustáplálékot szolgál Debrecen közön-ségének. Jól elkészítve kitünő íze van.

— **Kis gyerek-holttest szállítása Bécsebe.** Lovag Keil debreceni huszár-száza-dost és nejét súlyos csapás érte. Eliz kis leányok 3 éves korában elhunyt. A szü-lők egyetlen kis leánykájuk életének meg-mentéséért mindent elkövettek s a főváros egyik legáresebb orvos-tanárát sürgönyöz-ték le a kis beteg ágyához, de hiába. Teg-napra virradóra a kis Eliz meghalt. A kis leány holttestét tegnap este szentelték be s az éjszaka folyamán szállították el. — Bécs-ben a családi sírboltban fogják elhelyezni.

— **Polgári tánciskola** november hó 4-én, hétfőn nyílt meg. Schaf János tánc-mester Csapó-u. 17.

— **Főzőnők** fűszert és főzéshez szük-séges kellékeket legolcsóbban Mayer Jenő fűszer-és csemege-üzletében szerezhetik be.

— **Ellopott szerzők.** Csengeri Károly József kir. herceg-utcai lakos felje-lentést tett a rendőrségnek, hogy értékes lóra való szerzőkajait ellopták. A tettest a rend-őrség keresi.

— **Tegnap halottak.** Tegnap a hely-beli anyakönyvi hivatalban a következő haláleseteket jelentették be: Lazai Zsu-zsanna r. kath. 19 éves, Biró Erzsébet ev. ref. 4 éves, Lovag Keil Alice r. kath. 3 éves, Kalocsány Erzsébet g. kath. 5 hó-napos.

— **Író- és dohányzó-készle-tek, körömápolási kellékek, finom zsebkések, ollók, borotvák és bo-rotváltató felszerelések, igen nagy választékban Mentze Henriknél Kossuth-u. 4.**

— **Légkocsi, vízvezeték,** csatornázás központi fűtés, fürdők, klozetek, továbbá szivattyúk felszerelését és javítását a legjutányosabban és legpontosabban készít **Wilheim és Weinberger Hatvan-utca 4. szám.** Költségvetés díjtalan.

**NYVATOS NYAKRENDOK
FEKETENEL.**

Az indemnítási vita vége.

Már az alkotmány biztosítékokat tárgyalják.

Thaly a Lex Szapárijánáról.

Távirati tudósítás.

— november 9.

A képviselőházban ma váratlanul befejeződött az indemnítási vita és ezzel vége a horvát obstrukciónak. A képviselőház ülésének végén ugyanis Zoboraki István horvátul beszél a javaslatához. Beszédében messze elkalandozott a tárgytól, mire az elnök eleinte többször rendre utasította, majd megvonta tőle a szót.

Ezután Bidiszájlevics következett, ki hasonlóan járt. Az elnök megvonta tőle a szót. Miután több szónok nem volt az elnök a vitát bezárta. A horvát képviselők padjai felől óriási zaj és lárma keletkezett és a horvátok névszerinti szavazást és a szavazásnak a holnapra üléssre való halasztását kérték. Az elnök ezt elrendelte.

Ezután az alkotmány biztosítékokról szóló törvényjavaslatokat vették tárgyalás alá. Mind a javaslatot úgy általánosságban, mint részleteiben elfogadták.

A Lex Szaparijana eltörléséről szóló javaslatnál általános figyelem között felszólalt dr. Thaly Kálmán.

Kijelentette, hogy ez a törvény épp oly sértő volt a magyar törvényhozásnak, mint a Rákóczi-ról szóló sértőparagrafus, melynek eltörlését most követi ennek a másik sértő törvénynek az eltörlése. A javaslatot elfogadásra ajánlotta. Ezután az elnök az ülést bezárta.

Csendőrök és vadászok harca.

Csendőriet a balmazújvárosi erdőben.

Letartóztatott vadászok.

— november 9.

(Saját tudósítónktól.) A balmazújvárosi erdőt tegnap fegyverdörrenések zaja verte fel. Valóságos harc fejlődött ki ottan vadászok és csendőrök között. A harc szerecséire áldozatot nem kívánt s a vége az lett, hogy négy vadászt letartóztattak.

A balmazújvárosi határban az erdősegi ör tegnap jelentette az ottani csendőrségnek, hogy az erdősegi vadászok garázdálkodnak. Szinyisz Ferenc járásörmeester két csendőrrrel azonnal az erdősegi sietett.

Felhajtották már majdnem az egész erdőt, mikor az erdőszélén megpillantották a

vadászokat, kik hatan voltak. A csendőrök üldözöbe vették őket, kik mikor látták, hogy már nincs menekvés lekapták fegyvereiket és a csendőrök közé lőttek.

A lövések nem találtak s erre a csendőrök is használták fegyvereiket. A levegőbe lőttek. Ennek meg is lett a foganatja a vadászok megrettentek és csekély ellenállás után megadták magukat.

Négyet sikerült is letartóztatni, de a többiek elmenekültek. Az elfogott embereket megkötözve vitték a községházára. A vizsgálat megindították ellenük.

Távirat és telefon.

Jegybankok kamatlábemelésé.

Budapest, november 8. A budapesti tőzsdén ma nagy pánikot keltett az, hogy az angol bank nyomán az összes külföldi jegybankok fel-emelték a kamatlábat. Erősen tartja magát az a hír, hogy legközelebb az osztrák magyar bank is fel-emeli a kamatlábat egy teljes százalékkal.

Nincs katonai nemzeti jelvény.

Budapest, november 8. Bécsben már napok óta tárgyalások folynak a katonai jelvény kérdésben. Schönauich közös hadügy-miniszter ma kijelentette, hogy a magyaroknak teendő koncessziókról a tárgyalásokon nincs szó.

A pénzpiacról.

Berlin, november 8. A birodalmi bank a bankkamatlábát 7 és fél százalékra, a lombardkamatlábát 8 és fél százalékra emelte.

Bécs, november 8. A mai előtőzsdé pánikszerű árfolyamokkal indult, melyeket berlini kezességeladások idéztek elő. A forgalom később is nagyon gyenge volt. Attól tartanak, hogy Berlinben újból emelik a kamatlábat.

Rakodczay Budapesten.

Budapest, november 9. Rakodczay horvát bán ma délelőtt Budapestre érkezett és hosszas tárgyalásokat folytatott Wekerle Sándor miniszterrel. A tárgyalások eredményeként a horvát országgyűlést december közepén fogják megnyitni. Politikai körökben beszéltek, hogy ekkorra, a horvát országgyűlés megnyitása előtt egy Unió párt fog alakulni Horvátországban.

Nagy tüntetés Zágrábban.

Zágráb, november 8. Ma este itt az egyetemi ifjak elnökválasztásából kifolyólag nagy tüntetés volt. A választáson a haladó párt győzött, kiket a Starceviéspártiak megtámadtak. A verekezésben két revolverdörrenés is hangzott el, de emberéletben nem esett kár. Este a tüntetők a szerb bank előtt macskazenét rendeztek. Talpon van a rendőrség és katonaság.

**LEGSZEBB KALAPOK
FEKETENEL**

Mindennap korán reggel megjelenő lapunk előfizetési ára egy negyedévre **3 korona.** Megrendelhető **Arany János-utca 2. szám, Hungária épület, földszint 2 ajtó.**

Törvénytörések.

§ Ma, november hó 9-én szombaton főúrgyalások. Ferenczi József ellen rágalmazás vétségért, Balogh Imre s 4 társa ellen testisértésért, Szabó Gyula ellen lopásért, Fehér Lajos ellen lopásért.

Csarnok.

Az örvény szélén.

— Regény. —

69

— Én? — szolt Kemény nagy csodálkozással.

— Azt beszélük.

— Ugyan menj, eszemágában sincs. Én csak a szép asszonyhoz járok.

Laszlovszky szörnyen megörült ennek s majd hogy meg nem ölelte Keményt.

— Mert én elakarom venni, — mondotta azután — no persze, ha hozzám jön. Hanem én azt hiszem, hogy igen. Rokonszenvezik velem, úgy vettem észre.

Csak a rólad szóló hír ijesztett meg egy kissé.

— De hát kitől hallottad?

— Eisenstadtól.

— Ugy; nohát légy nyugodt. Én tölem ugyan nem kell félned. Elég dolgot ad nekem az az asszony. Most szörnyen makacsokodik.

— Nono csak azután bele ne zavarodj.

— Hát hiszen bele zavarodtam én már erősen, de azért nem úgy mint te Somogyi Idába.

Kemény nevetett, Laszlovszky meg kontrázott neki örömeiben.

Egy darabig még együtt mentek, hanem azután elváltak.

Kemény bosszusan gondolkozva indult lakása felé.

Bosszuságában elhatározta, hogy ma korán lefekszik.

Az uton is, míg hazáért, csak bosszankodott Eisenstadtéra.

Mit akar ez az asszony? Szereti, azt tudja és mégis most menekülni akar tőle.

— Az ördögbe is — szolt magához mérgében — most siklana ki a hátsóból, mikor már azt hittem, hogy az enyém és csak meg kell fognom?

— De nem, — folytatta tovább a magánbeszélgetést az ágyban — az nem lehet. Enyémnek kell lenni.

— Csak beszélhetnék vele, csak egy negyedóra is föltétlen biztonságban egyedül lehetnék vele, okvetlenül győznék.

De épp azon dühködött különösen, hogy nem tud egy okos eszmét, mellyel valószínűleg kiálthatná az asszonyt acai magál.

Eisenstadt is mindig ottthon van, az asszony azt a leányt is lehozta maga mellé, úgy, hogy lehetetlen igazán hozzá férni.

Reggel mikor fölébredt, mégis megszületett fejében egy terv, misiről azt hitte, hogy alkalmas lesz neki.

— Nem nagyon fényes, de cölhoz fog vezetni — dühögte magában.

Ezen a reggelen szokatlannul korán ébredt, de ez csak következménye volt a másik szokatlanságnak, hogy korán feküdt.

A szobaleány mikor bejött hozzá, már ébren találta.

— Hát már ébren van? — csodálkozott.
— Ébren. Hanem azért még nem kelek föl, sőt ma egyáltalán nem kelek föl. Ha keres valaki, mondja, hogy beteg vagyok.
— Beteg? No épenséggel nem látszik.
— Ne kotyogjon; maga tegye azt, amit mondtam.
— Jó, jó — s azzal nevetve ment ki a leány.

Kemény csakugyan egész komolyan megkísérelte a betegséget. Hanem csak délig bírta ki a fekvést s azután fölkel s a szobában böngészett könyvei között.
Roppant unta magát, de azért kihuzta a napot s az éjszakát is az ágyban — bármilyen kellemetlenül is.

Másnap, mikor csak ismét az ágyban maradt, megkérdezte a szobaleány:
— Ma megint beteg?
— Persze hogy beteg vagyok.
A leány megcsóválta a fejét.
— No most már magam is azt hiszem, hogy beteg.
Nem tetszik valami?
— Nem.

A leány kiment, aztán Kemény fölkel, az íróasztalához ült s levelet írt Eisenstádnéhoz.

Kétszer is elolvasta magában s meglehetett vele elégedve, mert előgúlten hajtott össze és ragasztotta le.

Ugy, ez hatni fog s egy pár nap múlva karjaimban lesz.

A szenvedőtől nem fogja megtagadni az irgalmasságot — szavalta magában.

Behitta a szobaleányt s átadta neki a levelet, hogy egy hordárral vitesse el ahová szól.

Azután megint visszafeküdt az ágyba. Ugy délután négy óra tájban Laszlovszky rontott be hozzá nagy lelkesedéssel, hogy megkérte Somogyi Ida kezét s az imádott igent mondott.

XVI.

Eisenstádné épen azon gondolkozott, hogy mi történhetett Keménnyel, hogy tegnap nem jött el, mikor a hordár levelet hozott neki. Rögtön megismerte Kemény irását.

A férje szerencsére benn volt az üzletben s a hordár pedig a konyhában adta át neki a levelet s így nem vett észre semmit.

Idősen bömbötölt fel a borítékot és félhangosan olvasta:

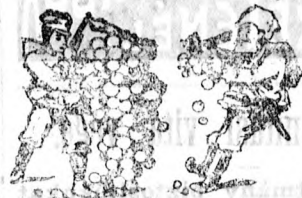
Édes Margit.

Betegen fekszem az ágyban. Szavamra mondom ez az állapot beteggé tett s azt hiszem belepusztulok, ha sokáig tart. Szinte félőrültté tesz a gondolat, hogy most ki tudja meddig nem láthatom s ha tényleg nem láthatom, egészen beleőrülök. Édes Margit, ha szeret még csak egy kicsit is, mindenre ami szent, kérem legyen könyörületes irántam. Csak éppen látni akarom, mert szívem másképp beleszakad.

Jöjjön el hozzám, hogy legalább egy pillanatig láthassam édes arcát s egy pillanatig hallhassam szavát. Ez is meggyógyítana. Csak az irgalmatlan néne szerepét játssza, mást nem kívánok. Kemény.
(Vége köv.)

Kiadja: a „Debrecezen“ Hirlapkiadó Vállalat Részvénytársaság.

Szőlőoltványokat

szállít fajtisztaságért jótállva legduzsább a mártékban elsőévek óta megnek és

Küikülömenti első szőlőoltvány telep; tulajdonos CASPARI FRIGYES Medgyes 25. sz. (Nagyküküllő m.) Tessék képes árjegyzéket kérni!

Az árjegyzékben találhatók az ország minden részéből érkezett elismerő levelek, ennél fogva minden szőlőbirtokos megrendelésének megtétele előtt az ismerős személyiségektől úgy szó, mint írásbelleg bizonyóságot szerezhet magának fenti szőlőtelep feltétlen megbízhatóságáról.

Francia és amerikai
gummi különlegességek
has, köldök és lágyék-sérvkötők, szuszpensorium.
fecskeendő
a legjobb kivitelben kapható
Győrfi Sándor,
kötszer-, orvosi műszertárában
DEBRECZEN, Simonffy-utczai bérház.

Moskovits József uriszabó divatterme angol és hazai szövetyujdonságok raktára. A legelegánsabb uri ruha különlegességek elsőrendű szabóműhelye Piac-u. 46., az udvarban.

MUSCHONG-BUZIÁSFÜRDŐI

SZÉNSAV-MŰVEK

ujjonnan berendezve kartelen kívül szállítanak azonnal bármely mennyiségű természetes vegyileg legtisztább folyékony

SZÉNSAVAT

a világhírű buziásfürdői szénsavforrásokból szikvizgyártáshoz vendéglősöknek és egyéb ipari célokra.

Legkiadósabb természetes szénsav!!

A budapest székesfővárosi vegyészeti s élelmiszer vizsgáló intézet 1907. évi 4614. sz. vegyelemzési bizonyítványának kivonata: „Szaga és íze: rendes. SZÉNSAVTARTALMA: 99.57%. A vizsgált foly. szénsav ezek után a közegészségügyi követelményeknek teljesen megfelel és magas szénsavtartalma alapján igen jónak minősíthető.“

Felvilágosítással készségesen szolgál

Muschong-Buziásfürdői szénsav művek és ásványvizek szétküldési telepe Buziásfürdőn. Sürgőnycim: MUSCHONG-BUZIÁSFÜRDŐ — Interurban telefon 18. szám.

Benkő sorsjegye Bankó!

AZ I. OSZT. SORSJEGYEK ÁRAI:

1/8 K1.50

1/4 K3.-

1/2 K6.-

1 K12.-

BENKŐ BANK BUDAPEST, ANDRÁSSY-UT60

Sorsjegyeink, reklámtábláink kifüggesztése által jelzett helybeli viszontelárusítónknál eredeti árban kaphatók.

Új szállítmány érkezett

valódi

Perzsa-szőnyegekben.

Nagy választék minden nagyságban. Olcsó, abott árak

BOSZKAY és J. TSAI

szőnyeg zában 5

Debreczei, Kossuth-utca 5. szám. alatt.

Női és leány felöltők,

spencerek, figarók, bundaszin mértékszerű készítése Debreczenben egyedül csak

Méder Lajos

kizárólagos felöltő készítmény divattermében eszközölhetők Piac-utca 52. Megyeház mellett, Miklós-u. szemben.

Nem talál sehol

oly választékot őszi és téli

KEZTYÜKBEN

sérvkötők, haskötők, kötszerek, valódi francia-, amerikai különlegességekben, mint

Schön Sándor

kesztyű, kötszer és orvosi műszertára DEBRECZEN, Piac-utca 12. szám. Stenczinger ház.

Használjunk kizárólag **Boszkay-Crémét,** mely felülmúlja az összes ilyen gyártmányokat.

minden jobb fűszer- és di-vatárú kereskedésben.

Kapható:

Általános Takarékpénztár Részvénytársaság.

ÉRTESÍTÉS.

Van szerencsénk köztudomásra hozni, hogy

Hollandi életbiztosító részvénytársaság

képviselőt Debreczen és vidékére átvettük.

Ezen előkelő biztosító intézettel történt megállapodásunk folytán **fölötte előnyös és minden eddigi rendszert felülmúló igen olcsó díjtételű biztosítással** kapcsolatos betéti rendszert léptetünk életbe.

Ezen biztosítási betét-rendszer kétféle módozaton alapszik és pedig:

1. Biztosítás köthető 15 évi időtartamra, már pedig úgy, hogy heti

egy korona

és elenyésző csekély, évente csökkenő pótdíj ellenében az Általános Takarékpénztár Részvénytársaság a félnek elérés esetén 1000 korona készpénzt fizet. Ha elhalálása korábban következne be, ugya

Hollandi életbiztosító részvénytársaság

a fél betétjét 1000 kor.-ra egészíti ki, mely összege a fél örökösének azonnal készpénzben lesz kifizetve.

2. Biztosítás köthető 20 évi időtartamra olyformán, hogy a fél heti 1 korona betét mellett 20 év után elérés esetén az Általános Takarékpénztár Részvénytársaságtól 1500 koronát kap. A fizetendő csekély pótdíj ellenében pedig a fél ezenkívül a

Hollandi életbiztosító részvénytársaságtól

egy 1500 koronáról szóló teljesen díjmentes kötvényt kap, mely a fél bármikor bekövetkezendő halála esetén azonnal esedékes és készpénzben kifizetendő. Ha a fél a 20 éven belül halna meg, ugya

Hollandi életbiztosító részvénytársaság

a fél által megnevezett kedvezményezettnek azonnal 1500 koronát fizet készpénzben, egyben pedig az Általános takarékpénztár Részvénytársaság ezenkívül a fél által nála elhelyezett addigi betétet annak kamataival együtt a kedvezményezettnek haladéktalanul szintén készpénzben kifizeti.

Az Általános Takarékpénztár Részvénytársaság ezen rendszer alapján a biztosítás lekötése ellenében kölcsönököt is folyósít.

Az Általános Takarékpénztár Részvénytársaság készséggel szolgál minden irányú felvilágosítással az ezen rendszert érintő kérdésekben.

Teljes tisztelettel:

Általános Takarékpénztár Részvénytársaság.

Előnyös feltételek!

Olcsó díjtételek!

Olcsó díjtételek!

Előnyös feltételek!

APRÓ HIRDETÉSEK.

Díj: 10 szóig 40 fillér, minden további szó 4 fill., vastagabb betűkkel szedett szó 6 fill.

□ □ Apró hirdetések előre fizetendők. □ □

Levélbeli tudakozódásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges levélbélyeg is beküldetik. ○ ○ ○

Házasedni óhajt izr. 26 éves jóállású intelligens hivatalnok. Ismeretség céljából oly urleányok leveleit kéri, kik legalább 10-20 ezer korona hozománnyal bírnak. Fényképes ajánlatok „Boldog pár” jellegre a kiadóba kéretnek.

Könyv kereset naponta 2-3 korona nőknek, férfiaknak vagy egész családoknak. Bővebbet a kiadóhivatalban.

Éjjelen fin jó fizetéssel fölvetetik a lap kiadóhivatalában. Jelentkezni lehet este 5-6 óra közt a kiadóhivatalban.

Jókarban levő zongora megvételre keresetik. Simonffy-u. 34. sz. alatt.

Kifogástalan állapotban levő egy Smith Premier és Remington Sho írógép olcsón eladó Széchenyi-utca 25. szám földszint.

Joghallgató, ki több nyelvet bír, keres nevelői állást. Ily minőségben már működött. Cim megtudható a kiadóban.

Teljes ellátást ad 1-2 fiatalembernek intelligens izr. család. Cim a kiadóhivatalban.

Villamos világítási

és erőátviteli berendezések, lakások, üzletek és egyéb helyiségek részére, legelőnyösebben és a legnagyobb szakértelemmel Földvári L. debreceni első hatóságilag engedélyezett, villamosság és elektrotechnikai vállalat által készülnek. Tervezések és költségvetések díjtalanul. Telefon 168.

A Tokaji hegyen két kataszteri hold szőlőnek való föld jutányosan eladó. Cim a kiadóban.

Jó karban levő kereszthurok rövid zongora eladó Eötvös utca 27. sz.

Németül tudó intelligens joghallgató német tanítást elvállal. Cim a kiadóban.

Házat keresek megvételre Szt-Anna utcán vagy közelében. Cim a kiadóban.

Óvadékképes szikvizgyári elárúsító ügynök felvétetik. Honvéd utca 16.

Divatos, jó és mesés olcsón kaphatók: női ruha kelmék, selymek, vászonneműek, függönyök, ágyceritők, meleg alsók. ○ ○ ○

Boros Testvéreknél

Debreczen, Kossuth-u. 6.

Keresetik 4-5 szobás lakás a piacon vagy közelében május 1-re. Cim a kiadóhivatalban.

14-16 éves
kifutó fiúk havi fizetéssel felvétetnek a kiadóhivatalban:
Arany János-utca 2-ik szám,
(Hungária kávéház).

Villamos-világítási és erőátviteli

berendezések,

lakások, üzletek és egyéb helyiségek részére, legelőnyösebben és a legnagyobb szakértelemmel

a Ganz-féle Villamossági R. T.

debreceni építészvezetősége

(Piac-utca 72. sz.) által készítettnek.

Szakszertű felvilágosítással, tervezetekkel és költségvetéssel bárkinek díjtalanul szolgál. Villágítótestek, csillárok és szerelvények és riasztók.

Telefon szám: 568.

Donogán és Somassy

DEBRECZEN, KISTEMPLOMBÁZAR

Menyasszonyi kelengye, vászon, szőnyeg és divatruházába megérkeztek az

őszi divat gyönyörű újdonságai,

ruhakelmék, flanellek, bársonyok blous selymek, velezek. Valódi persa szőnyegek — Linoleum.

Oriási raktár!

Ingyen**Villamos-Színház**

a Széchenyi-kávéházban,
Petőfi-tér 7. sz.

Az ingyeren villany-színházban ma szombaton fényes előadás szenzációs új műsorral.

Hálátlan becsületesség.
Az ezredes ur biciklijé.
Egy bájos átalakulás.
Első szerelmi kaland.
A küzdő felesége.
Nagybátyám öröksége.
Kirándulás Stajersországbán.
A csoda ember.
A halász álma.
Az asszony Japánban.
Első koresolyázási kísérlet.
A regényes Jáva.
Az angol a háremben.
Három esacsogó.

Belépti-díj nincs.

Előadások éjjel 2 óráig. — A kávéházi italok rendes árban számíttatnak. — Előadások naponta változatos műsorral. — Kezdeté 8 órakor. — Műsor változás fenntartva.

A n. é. közönség kedveskedésére nem sajnáltam költséget és elsőrangú ingyeren villany-színházat létesítettem, kérem b. pártfogását. Tisztelettel

Reik Jakab

kávés.

Női ruhaszövetek,

az őszi- és téli időnyre, valamint flanellek, barhetek, fekete- és színes selymek, bársonyok, gyönyörű ruhadiszek

Francia P. D. jegyű fuzók,

Arefátyol, divatövek, gyöngy és bőr díszításkár.

Menyasszonyi selymek, koszoruk és fátyolok

legelőcsőbb szabott árban!

Szőrme utánzat,

női kabátokra sima és préselt 120 cm. széles barna- és fekete színekben métere 6 forintól 15 forintig. ○ ○ ○ ○

Boák és muffok

óriási választékban.

Costümökre, színházi kabátokra női posztók minden színben.

SZŐNYEGEK,

jutta, spárpa, hollandi, kiddermünster, tapasztrý, velour, futó- és szalon szőnyegek, minden nagyságban, torontáli szőnyegek, diván terítők, butor szövetek s creppok, ○ ○ ○ ○ viaszkos vászon ○ ○ ○ ○

a legelőcsőbb szabott árban.

Ágy és asztalterítők,

szövet és csipke függönyök, stórok.

Kész fehérneműek

vászon, sifon és batizst női ingek, nadrágok, hálókötösök és alszoknyák, sima- és himzett kész ágyszoknyák, selyem lüster és cloth alszoknyák, kásmír és selyem paplanok, matracok ○ ○

legelőcsőbb szabott árban.

Férfi ingek és lábravalók,

hálóingek, gallérok, kézelők, nyakkendők és divatzebkendők.

Alsó tricót ingek,

lábravalók, ujjasok, téli kendők, himalaja haraszt és plüsch minőségekben. ○ ○ Férf ruha-szövetek. ○ ○

magyar- és angol gyártmány, — hozzávaló bélék árak. Harisnyák, keztyűk, nők, férfiak és gyermekek részére állandó nagy választékban,

legelőcsőbb szabott árban.

Szabó Lajos Fiai

divat, vászon, és szőnyegraktára

DEBRECZEN, Rózsa-utca 1. sz.

Alapított 1842. évben.